

היום נלמד בעזרת ה':

תענית דף כג

בעתם בלילי רביעיות: כלומר הגשמים ירדו 'בעתם' בזמנים טובים שגם כך בני אדם לא מסתובבים ברחובות. בליל שבת, וכן בליל רביעי שאנשים לא מסתובבים בגלל השד 'אגרת בת מחלת' המצוי אז. ואפילו שהגשמים ירדו רק בשני ימים אלו - התבואה מתברכת וכמו שמצינו בימי שמעון בן שטח.

וכן מצינו בימי הורדוס: שהגשמים שירדו לא הפריעו לעם לעבוד בבניית בית המקדש

אמרו לו תלמידיו 'רבי ראינוך ולא נמות': זהו ביטוי: רבי אנו רואים אותך ואנו לא רוצים למות, אבל הגשמים שיורדים הם כל כך מעטים שאינם משפיעים כלום.

שאלו שנים כשני אליהו: שאם היו השנים הללו כשנותיו של אליהו הנביא שנשבע שלא ירד גשם, ואילו אתה נשבעת שכן ירד - בהכרח ששבעה אחת היתה חוזרת ריקם..

אמר רבי יוחנן כל ימיו של אותו צדיק: זהו סיפור נוסף על חוני מהעגל, שכל חייו הצטער להבין את הפסוק 'בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים' דהיינו שיעברו עלינו 70 שנות גלות בבל כמו חלום אחד. והדבר היה פלא בעיניו היאך יתכן לחלום במשך 70 שנה?

יום אחד הוא הלך וראה אדם הנוטע עץ חרובים. שאלו: כמה שנים יקח לעץ עד שהוא יוציא פירות? א"ל 70 שנה. שאלו: פשוט לך שתחיה עוד 70 שנה? א"ל אני באתי לעולם ומצאתי עץ חרובים ששתלו אבותי, וכך גם אני שותל לבאים אחרי.

ישב חוני תחת העץ ואכל לחם. נפלה עליו שינה ונרדם. עלתה השן סלע שלידו וכיסתה עליו מעין הרואים, וישן 70 שנה. כשהתעורר ראה בן אדם קוטף את החרובים. שאל אותו: אתה שתלת את העץ? א"ל אני הנכד שלו. הבין חוני שהוא ישן 70 שנה. ואז הוא ראה את החמורה שהגיעה איתו לפני 70 שנה, שלידה ולדות רבות. מכיון שכשהגיע איתה היא היתה מעוברת, ולאחר שילדה זכר הוא בא עליה והולידה ולדות רבות.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

הלך חוני לביתו. ושאל האם בנו של חוני חי? אמר לו: לא, אלא בן בנו. אמר להם אני חוני ולא האמינו לו. הלך לבית המדרש ושמע את התלמידי חכמים אומרים: הסוגיא שאנו לומדים בהירה לנו כמו בימי חוני, שהיה מתרץ את כל הקושיות. אמר להם: אני חוני, ולא האמינו לו, ולא עשו לו כבוד כפי הראוי לו. חלשה דעתו והוא התפלל לקב"ה שיקח את נשמתו..

אבא חלקיה: היה נכדו של חוני המעגל. כשהיו צריכים גשם היו רבנן שולחים אליו תלמידי חכמים שיבקשו ממנו להתפלל שירד גשם. פעם אחת שלחו אליו שני תלמידי חכמים, והם לא מצאו אתו בביתו אלא בשדה. ואז הם ראו שהוא מתנהג בהנהגות תמוהות.

- א. אמרו לו שלום והוא לא החזיר להם.
- ב. כשסיים את מלאכתו, סחב עצים לביתו על כתף אחת, ואת גלימתו (= בגד עליון) על הכתף השנייה.
- ג. בכל הדרך שהלך, החזיק את נעליו בידיו, אבל כשהגיע למים נעל אותם ונכנס איתם למים.
- ד. כשהגיע למקום קוצים - הרים את בגדיו.
- ה. כשהגיע לעיר יצאה אשתו מקושטת לפניו.
- ו. כשהגיע לביתו נכנסה אשתו ראשונה, הוא אחריה, והתלמידי חכמים אחריו.
- ז. ישב ואכל לחם, ולא הציע לתלמידי חכמים לאכול.
- ח. חילק את הלחם לילדיו. לילד הגדול נתן פרוסה אחת, ואילו לקטן נתן שתי פרוסות.
- ט. אמר אבא חלקיה לאשתו אני יודע שהחכמים באו לבקש על גשם, ואני רוצה שקודם שהם יבקשו ממני אנחנו נלך להתפלל, וכך לא יתפרסם הדבר שהגשם הגיע בזכות תפילתנו. עלו לגג והתפללו, והגיעו העננים מהכיוון של אשתו קודם שהגיעו מהצד שלו. כשירדו מהגג שאל אותם: למה באתם? ואמרו לו. ואז הוא התחמק. אבל הם כבר ידעו שהוא התפלל. ושאלו אותו על פשר הנהגותיו המוזרות.

והוא הסביר:

(המשך בדף הבא ↓)

- א. אני שכיר יום ולכן לא רציתי להפסיד לבעל הבית מעבודתי.
- ב. הגלימה שלי שאולה אך בעליה לא השאיל אותה על דעת שאני אניח עליה עצים שיכולים לקלקל אותה
- ג. בדרך אני רואה על מה אני הולך, אבל במים אני לא רואה.
- ד. הגוף יכול להתרפאות אם ישרט מהקוצים, אבל הבגד לא.
- ה. כדי שלא אתן עיני באישה אחרת.
- ו. אינני מכיר אתכם, ולכן התנהגתי בצניעות מירבית.
- ז. לא היה לי מספיק לחם, ואם הייתי מציע לכם לאכול ודאי שלא הייתם אוכלים, אך אז הייתי מקבל טובת הנאה ממכם שלא ביושר, כי לא הזמנתי אתכם באמת לאכול.
- ח. הילד הגדול לומד בבית, ואילו הקטן לומד אצל רבו ולא חוזר לארוחה.
- ט. האישה מצויה בבית ונותנת לעני אוכל שזה דבר מעולה יותר לעני, מאשר אני שנותן לו כסף שבו הוא צריך לטרוח עד שיאכל. או סיבה נוספת: בגלל השכנים הבריונים הרשעים שהיו לנו, שאני התפללתי עליהם שימותו ואילו היא התפללה עליהם שיחזרו בתשובה וכך אכן קרה.

חנן הנחבא: נכדו של חוני המעגל. כשהיו צריכים גשם היו שולחים אליו תינוקות של בית רבן שהיו מושכים לו בגלימה ומבקשים: אבא אבא תן לנו גשם. אמר לפני הקב"ה עשה בשביל אלו שאינם יודעים להבחין בין אבא שנותן גשם לאבא שאינו נותן גשם.. הסיבה שקראו לו 'חנן הנחבא': כי היה נחבא כשהיה מתפלל על הגשם מענווה. ויש גורסים 'בבית הכסא' דהיינו שהיה נחבא ומכסה את גופו בבית הכסא מצניעות.

אמר ליה רבי זריקא לרב ספרא: בוא וראה מה ההבדל בין האנשים התקיפים של ארץ ישראל שהיה מגיע גשם בזכות תפילת אחד מהם, לבין החסידים של בבל שהיה מגיע גשם רק בזכות תפילה של שניים מהם. רב הונא ורב חסדא היו מחסידי בבל. רבי יונה אביו של רבי מני היה מארץ ישראל, וכשהיה צריך גשם הוא יצא להתפלל אך הסתיר את הדבר מבני ביתו. הוא ביקש מהם שק (= גואלקי) בשביל ללכת לקנות דגן (= עבורא) בזוז. הוא היה הולך למקום נמוך ומוצנע, מתכסה בשק ומתפלל והיה יורד

גשם. כשחזר לביתו שאלו אותו איפה הדגן? והוא אמר אחרי שראיתי שיורד גשם, כבר לא כדאי לקנות עכשיו כי עוד מעט ירדו המחירים..

רבי מני בריה: בנו של רבי יונה, היו מצערים אותו האנשים של בית הנשיא, הוא הלך להתפלל על כך בקבר אביו. יום אחד הם עברו שם ולא יכלו להמשיך לרכב על סוסיהם, עד שהם קבלו על עצמם שלא לצער אותו יותר.

ותו רבי מני: למד לפני רבי יצחק בר אלישיב. א"ל העשירים של בית חמי מצערים אותי. אמר רבי יצחק 'שיהיו עניים' וכך היה. לאחר מכן בא אליו רבי מני ואמר לו: עכשיו הם נופלים עלי בשביל שאפרנס אותם. אמר רבי יצחק 'שיהיו עשירים' וכך היה. שוב אמר לו 'אשתי אינה מקובלת עלי' כי איננה יפה. התפלל עליה רבי יצחק והתייפתה. לאחר מכן בא אליו וא"ל עכשיו היא מתגאה עלי. ואמר רבי יצחק תחזור לכעירותה.

היו שני תלמידים שבאו לפני רבי יצחק בר אלישיב ללמוד, ובקשו ממנו שיתפלל עליהם שיחכימו ביותר. אמר להם פעם היה לי את הכח הזה שכל מה שהייתי מבקש היו נותנים לי מהשמים, אבל עכשיו תפילתי אינה מתקבלת כל כך.